

Без методології розвиток інноваційних педагогічних технологій відбувається спонтанно і складно. Тому так важливо цю ідею вважати основною при створенні та впровадженні новацій в системі освіти. Фахівці відзначають, що в останні роки особливо став помітний дисбаланс навчальної та виховної роботи в школах. Відбувається згортання багатьох напрямків роботи з дітьми, що, безумовно, позначається на результатах педагогічної діяльності. **Цілком очевидно, що школа XXI століття вимагає радикальних змін.**

В основу стратегії розвитку можна і необхідно взяти кращі досягнення наших корифеїв науки, серед яких особливе місце займають напрацювання Василя Олександровича Сухомлинського. Якою мірою сьогодні можна реалізувати його мрії про школу як центру гармонійного розвитку особистості, як центру Духовності в умовах всіх складнощів нашого життя?

Безумовно, що вирішальну роль у цій ситуації відіграє рівень компетентності директора школи. Уміння помітити й підтримати корисні починання, створити умови педагогічного зростання вчителів, сформувати педагогічний та учнівський колективи Особистостей — складне завдання для керівника. І воно під силу не кожному педагогові. Але це вірний шлях досягнення надійних результатів діяльності школи.

Особливе місце в стратегії роботи школи займають інноваційні проекти, які можуть стати

ядром різноманітної педагогічної діяльності та дозволяють вирішувати одночасно кілька завдань. Таким проектом, на мій погляд, є створення **шкільної багатотиражної газети**. Перш за все, вдало складається головний трикутник «діти — педагоги — батьки». Досягнення дітей, їхні успіхи та творчі роботи стають загальним надбанням, встановлюється зв'язок поколінь, згуртовується колектив однодумців.

Матеріали шкільної багатотиражки служать основою класних годин і бесід, де йде жваве обговорення актуальних подій у школі; реальною стає створення системи виховної роботи. З точки зору психології, матеріали шкільної газети більш близькі дітям та їхнім батькам, а тому до них значно більше довіри, ніж до повідомлень інших засобів масової інформації.

Структура газети заснована на принципі системного підходу. При цьому виділяється декілька основних напрямків:

- актуальні події місяця;
- питання світогляду;
- правова культура;
- практична психологія;
- слово адміністрації;
- творча сторінка для дітей та дорослих.

Весь матеріал розміщується на аркуші формату А4, складений у вигляді буклету з поділом на шість колонок. Формат газети визначається принципом інформаційної ємності, тобто кожному напрямку виділяється одна повна колонка.

В ході **педагогічного дослідження** було перевірено три різні варіанти формування редакційних груп. Перший проект — «класичний», коли на базі структури шкільного самоврядування обиралась **постійно діюча** загальношкільна редакційна рада, яка планувала та здійснювала роботу з випуску газет протягом усього року.

Другий проект був побудований на основі **тимчасових** редакційних груп за класами, що випускають газету по черзі — раз на місяць.

Дуже цікавим виявився проект **предметних** шкільних газет типу «*Фізика — то цікаво*», «*Крим літературний*», «*Щоб тіло і душа були молоді*» та інші, де знайшли відображення творчі напрацювання вчителів і дітей з фізики, літератури, фізкультури, і т.д. У цьому варіанті в якості тимчасових редакційних груп використовувалися методичні кафедри з різних предметів. Не менш цікавим виглядає проект рукописних і друківаних матеріалів дітей початкової школи, літературний журнал школярів і багато іншого. Кількість примірників кожного випуску становила близько 250-300 штук. Газети поширювалися по класах безкоштовно

. Проводилися презентації газети на батьківських зборах і педрадах, в середніх і старших класах. В цілому педагогічний експеримент тривав більше трьох років без цільового фінансування, без грантів — на ентузіазмі дослідників. Спеціальної підготовки наші журналісти-аматори не отримували. Головним визначальним критерієм у бесідах з дітьми та дорослими виставлявся принцип: «А де в цьому друкованому матеріалі автор, його Особистість?». Але не кожен автор був готовий переосмислювати і переробляти готовий матеріал, та ще й по декілька разів.

Важливо, що випуск багатотиражки помітно **підвищує ККД кабінету інформатики в школі**. На практиці учні опановують текстові та графічні редактори, ведуть верстку і редагування матеріалу, підготовку макета для тиражування. Реалізувати кольоровий варіант газети в умовах сільської школи досить складно. Але тут є простий **методичн**

ий прийом

: робити чорно-білий формат-розмальовку. Прикрашаючи малюнки, кросворди, чайнворди і текст, діти краще розуміли зміст. Особливо важливо, щоб вчителі та класні керівники звертали увагу на культуру роботи з колірною гамою, проводили конкурси кращих розмальовок.

Для педагогів матеріали шкільної газети, її архів виявилися справжньою методичною скарбничкою. Та й у багатьох сім'ях дбайливо зберігають в альбомах всі випуски багатотиражки, час від часу ніби повертаючись у минуле. Важливо, що ряд випусків газети був присвячений ювілейним подіям в школі. Архів шкільної багатотиражки — це історія життя школи. Він завжди містить матеріали для спогадів про реальні події, а також матеріали для бесід із дітьми різного віку, для батьківських зборів, для зустрічей випускників та інше.

Матеріали шкільної багатотиражки проходять через свідомість дітей в активній формі, і це творчий процес. Поступово накопичується досвід, відпрацьовуються механізми

взаємодії у співуправлінні та співробітництві вчителів, батьків та дитячого колективу, ініціюються активні центри в класах, формується блок інтересів дітей до подій, отримують свій вихід творчі пошуки дітей та творчі знахідки викладачів. Свобода слова і відповідальність за публікації набуває реальне і близьке втілення.

Візьму на себе сміливість сказати ще й таке. Педагогічний експеримент на базі сільської шкільної газети дозволяє зробити узагальнюючі висновки щодо роботи друкованих засобів масової інформації. Центральні газети можуть робити випуски на базі матеріалів обласних газет, а обласні — на базі районних газет, більш детально висвітлюючи події в регіонах. ЗМІ будь-якого рівня можуть робити тематичні випуски з актуальних і перспективних напрямків життя суспільства, віддаючи свої сторінки громадським організаціям, а також проводячи просвітницьку роботу з ідеології та стратегії розвитку державності. Представляє також інтерес подальше дослідження застосування принципу інформаційної ємності в роботі засобів масової інформації.

Величезний пласт знахідок чекає на тих, хто застосовує нові педагогічні технології, використовуючи системний підхід як основу методології. А це найпотужніший інструмент науки ХХ століття. Не менш важливо відзначити, що існує величезна ніша для розвитку інформатизації суспільства, зміцнення правової та психологічної культури, формування світогляду підростаючого покоління з творчим вектором його розвитку. Процес заповнення інформаційної ніші взаємозв'язку педагогів з дітьми та їхніми батьками необхідно зробити керованим і науково обґрунтованим, не допускаючи зайвої політизації та безграмотної ідеологізації установ освіти.

*Леонід Литвиненко,
учасник Міжнародної громадської організації «ЛАГОДА» (Крим)*